

tym etapie pacjent powinien zewrzeć zęby do kontaktu w celu ponownego uzyskania poprzedniej pozycji zwarciowej użytkowanej protezy częściowej.

Po całkowitym spolimeryzowaniu korony lub koron częściową protezę ruchomą należy usunąć z jamy ustnej, a korony pozostawić na zębach filarowych. Następnie trzeba je delikatnie zdjąć z zębów, odpowiednio wyprofilować dla ułatwienia zabiegów higienicznych w jamie ustnej, przyciąć, wygładzić, wypolerować i tymczasowo zacementować. W rezultacie powstała korona tymczasowa odbudowuje pierwotny kształt zęba oporowego oraz pozwala bez przeszkód na zakładanie i zdejmowanie częściowej protezy ruchomej i tworzy tymczasowe oparcie podobne do oparcia przed wykonaniem preparacji.

Cementowanie koron tymczasowych

Cementowanie koron tymczasowych może wymagać nieznacznej modyfikacji ich powierzchni wewnętrznych w celu stworzenia przestrzeni dla cementu oraz łatwiejszego ich zdejmowania. Cement tymczasowy powinien być stosunkowo cienki i nakładany wewnątrz korony tylko do jej krawędzi dodziąsłowej, aby możliwe było całkowite osadzenie. Dopóki cement tymczasowy jest plastyczny, należy sprawdzić i dostosować wykonane uzupełnienie w zgryzie. Niezależnie od rodzaju stosowanego cementu tymczasowego jego nadmiar może powodować podrażnienia dziąsła, dlatego powinien zostać usunięty.

WYKONYWANIE UZUPEŁNIEŃ DOSTOSOWANYCH DO ISTNIEJĄCYCH UTRZYMYWACZY PROTETYCZNYCH

Często istnieje konieczność odbudowy zęba oporowego koroną całkowitą (lub innym uzupełnieniem, które będzie musiało być dopasowane do klamry częściowej protezy ruchomej). Jedną z technik umożliwiających to jest stosunkowo prosta, lecz wymaga wykonania szablonu metodą pośrednio-bezpośrednią, a więc zwiększa koszty w stosunku do zwykłego uzupełnienia.

Technika wykonywania koron dopasowanych do części wewnętrznej istniejących klamer jest następująca: Po osadzeniu w jamie ustnej częściowej protezy szkieletowej należy wykonać wycisk masą hydrokoloidową. Tak pobrany wycisk, który jest wykorzystywany do stworzenia koron tymczasowych, jest zawijany w wilgotny ręcznik papierowy lub wkładany do plastikowego woreczka, a następnie odkładany na bok do czasu ukończenia preparacji zębów. W przypadku odbudowy kilku zębów oporowych zwykle zaleca się, aby każde uzupełnienie tymczasowe zostało skończone zanim następane zostanie rozpoczęte. Przy każdym wykonaniu korony tymczasowej ważne jest, aby pierwotne oparcie, a także układ zwarcia częściowej protezy szkieletowej pozostał niezmienny. Podczas preparacji zęba oporowego częściowa proteza szkieletowa powinna być zakładana dość często w celu upewnienia się, czy odpowiednia ilość tkanki zęba została usunięta, aby można było wykonać uzupełnienie o pożądanej grubości materiału. Kiedy opracowanie zęba zostanie ukończone, należy wykonać wycisk pojedynczego zęba, na podstawie którego zostanie wykonany gipsowy model zęba. Następnie na podstawie wcześniej wykonanego wycisku z masy hydrokoloidowej należy wykonać koronę tymczasową zgodnie z metodą opisaną we wcześniejszym akapicie. Będzie wymagała ona odpowiedniego przycięcia, wypolerowania i tym-

czasowego zacementowania. Po wykonaniu tych czynności protezę należy włożyć ponownie do jamy ustnej i usunąć nadmiar cementu tymczasowego. Po zebraniu nadmiarów cementu pacjent może pójść do domu.

Na matrycy gipsowej wykonanej na podstawie wycisku pojedynczego zęba należy nanieść cienką warstwę samopolimeryzującej żywicy za pomocą pędzelka. Matryca powinna być najpierw odpowiednio przycięta w celu ustalenia końcowej linii preparacji. Linia jest następnie zaznaczana ołówkiem, a kikut zęba zostaje pomalowany lakierem izolacyjnym substytutem folii metalowej. Do stworzenia cienkiej warstewki izolacyjnej lakier nanosi się na zimną i suchą powierzchnię kikuta zęba. Nie wszystkie substytuty folii cynawej są odpowiednie do tego celu. Proszek żywicy samopolimeryzującej i płyn są umieszczone w oddzielnych pojemnikach; za pomocą małych pędzelków, łącząc oba składniki, nanosi się żywicę na kikut i kształtuje czapeczkę o jednakowej grubości. Pokrycie nie powinno przekraczać zaznaczonej ołówkiem linii ograniczającej preparację korony. Po związaniu żywicy czapeczka może być usunięta, skontrolowana i przycięta, jeśli istnieje taka konieczność. Cienka warstewka substytutu folii metalowej musi być zdjęta przed ponownym osadzeniem wstępnie wykonanej czapeczki.

Szablon woskowy korony naniesiony na wstępnie wykonaną czapeczkę żywiczną jest wykonywany zwykle podczas kolejnej wizyty pacjenta w gabinecie. Etapowi czynnościowego ukształtowania powierzchni żującej towarzyszy ustalenie prawidłowych kontaktów stycznych i kształtu korony właściwego dla gotowej już klamry, jak opisano to poniżej.

Najpierw formowana jest część żująca szablonu woskowego korony poprzez zwanie zębów do pozycji maksymalnego zaguzkowania i w ruchach artykulacyjnych (ryc. 14-13, A). Szablon woskowy należy umieścić ponownie na modelu i skorygować kształt powierzchni. Ta czynność powinna być powtarzana aż do czasu uzyskania idealnego odwzorowania kontaktów okluzyjnych. Ustalona czynnościowo powierzchnia żująca będzie przeniesiona na gotowe uzupełnienie z wyjątkiem zwiększenia powierzchni żującej i wyrzeźbienia bruzd – detali anatomicznych okluzji modelowanych w końcowym etapie.

Drugim krokiem będzie dodanie odpowiedniej ilości wosku w celu uzyskania kontaktów na powierzchniach stycznych zębów sąsiednich. Na tym etapie należy również ustalić układ zwarcia na krawędziach korony. Następnie powinno się dodać wosk na powierzchni policzkowej i językowej w miejscu, gdzie ramię klamry będzie kontaktowało się z powierzchnią zęba i ponownie osadzić szablon na filarze w jamie ustnej. Ramiona klamry, małe łączniki i podparcia okluzyjne, będące częścią protezy ruchomej, muszą być ogrzane pod cienkim płomieniem, tak aby nie uszkodzić płyty akrylowej, a następnie protezę należy ponownie wprowadzić do jamy ustnej opierając się na szablonie woskowym (ryc. 14-13, B). Konieczne może być przeprowadzenie kilku prób zanim proteza całkowicie osiądzie na swoim miejscu, a elementy klamrowe wyraźnie odbiją się na koronie woskowej. Za każdym razem, gdy proteza jest wyciągana z jamy ustnej, szablon będzie zrywany wraz z nią i za każdym razem musi być z niej uwolniony.

W momencie, gdy kontakty z ramionami klamry, a także wzajemny układ zwarcia częściowych protez ruchomych zostaną ostatecznie ustalone, na oszlifowany ząb zakłada się koronę tymczasową, a pacjent może iść do domu. Szablon korony zostaje ukończony na kikucie gipsowym poprzez odpowiednie